

Umysł Drogi

Dōgen Kigen

z języka japońskiego przełożył Hōjun

姚奈羅作尊者

Projekt Tłumaczenia Tekstów Dharmy – „Kumarajiva”

Tekst nr 10, publikacja lipiec 2013

Tekst objęty licencją Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Skład wykonano w systemie $\text{\LaTeX}$ 2 ϵ

Tekst dostępny na stronie www.mahajana.net

Poszukując Drogi Buddy należy najpierw wzbudzić [w sobie] Umysł Drogi¹. Niewielu jest ludzi, którzy rozumieją czym jest Umysł Drogi, dlatego powinno się zapytać o to tego, który jasno to rozumie.

Nawet jeśli [mówi się] w [tym] świecie o kimś z Umysłem Drogi, w rzeczywistości nie jest to prawdziwy Umysł Drogi. Są [też] ludzie o prawdziwym Umyśle Drogi, [lecz] nierozpoznawani przez innych. W związku z tym, trudno jest stwierdzić kto posiada [ten umysł] a kto nie.

Przede wszystkim nie słuchaj i nie wierz słowom głupców i nikczemników. Nie powinniśmy dawać pierwszeństwa własnemu umysłowi, ale przedkładać nad niego nauki Buddy. Dzień i noc [nieustannie] utrzymuj Umysł Drogi modląc się i błagając aby urzeczywistnić w tym świecie prawdziwe Przebudzenie.

Niewielu jest w [tym] świecie ludzi o prawdziwym Umyśle Drogi. Niemniej, utrzymuj w swym umyśle świadomość nietrwałości, nie zapominając [nigdy] o przemijalności [tego] świata i o niepewności ludzkiego życia. Nie zajmuj się [jednak] rozmyślaniami o nietrwałości [tego] świata. Ponad wszystko niechaj najdroższą będzie ci Dharma, a nie ciało czy życie. Dla Dharmy nie żałuj ciała ani życia. Okazuj głęboki szacunek i czcij Trzy Skarby — Buddę, Dharmę [i Sanghę]. Nawet jeśli musiałbyś poświęcić dla niej swe życie i ciało, módl się o to, aby [móc] okazywać szacunek, czcić i składać ofiary Trzem Skarbom. Bez względu na to czy śpiesz czy nie, powinieneś [nieustannie] w myślach wysławiać zasługi Trzech Skarbów. Bez względu na to czy śpiesz czy nie, powinieneś czcić Trzy Skarby przywołując je.

[Stan], kiedy porzucisz obecne życie i nie odrodzisz się jeszcze w życiu następnym, nazywa się stanem pośrednim². Trwa on siedem dni i wtedy także powinieneś w myśli czcić i wysławiać Trzy Skarby, nie zniżając głosu. Po siedmiu dniach umrzesz w stanie pośrednim, po czym otrzymasz ciało [co będzie trwało przez] siedem dni. Jakkolwiek długi [wydawałby się to czas], nie będzie trwał dłużej niż siedem dni. Wówczas zobaczysz i usłyszysz wszystko bez żadnej przeszkody, niczym niebiańskim okiem. Ukój umysł recytując z czcią [w te słowa]: *Przyjmuję schronienie w Buddzie, przyjmuję schronienie w Dharma, przyjmuję schronienie w Sandze*. Nie zaniedbuj tego — recytuj bezustannie, pełen oddania.

Kiedy opuścisz już stan pośredni i będziesz zbliżać się ku ojcu i matce, przygotuj się utrzymując właściwą wiedzę i powierz się łonu. Nawet przebywając w skarbcu łona³ czcij Trzy Skarby wysławiając je. Nawet wtedy, gdy się rodzisz nie wolno ci zaniedbywać czczenia i wychwalania [Trzech Skarbów]. Módl się głęboko, z czcią recytuj [Trzy] Schronienia i wychwalaj Trzy Skarby [wszystkimi swoimi] sześcioma organami zmysłów⁴. Tuż przed

---

¹Skr. *bodhi-citta*, chiń. *daoxin*, jap. *dōshin*. Umysł [dążący do] Przebudzenia.

²Skr. *antarā-bhava*, chiń. *zhongyou*, jap. *chūu*. Ostatni z czterech etapów życia (narodziny, życie, śmierć, stan pośredni), w którym osoba zmarła przebywa zanim odrodzi się ponownie. Stan ów trwa od siedmiu do czterdziestu siedmiu dni.

³Skr. *garbha*, chiń. *taizang*, jap. *taizō*.

⁴Skr. *ṣaḍ-indriya*, chiń. *liugen*, jap. *rokkon*. Dosłownie: „sześć korzeni”. Oczy, uszy, nos, język, ciało i umysł.

śmiercią oczy wypełnią się nagle ciemnością. Wówczas, wiedząc, że to życie dobiega już końca powinienes gorliwie recytować z czcią: *Przyjmuję schronienie w Buddzie, [przyjmuję schronienie w Dharmie, przyjmuję schronienie w Sandze]* a wtedy buddowie dziesięciu kierunków obdarzą cię swym miłosierdziem. Nawet jeśli przyjdzie ci udać się do którejś z [trzech] złych sfer istnienia⁵ z powodu twych przewin, to zostaną one zniweczone i odrodzisz się w sferze niebiańskiej lub przed Buddą. Módl się [wtenczas] do niego wielbiąc go i słuchaj tego, czego naucza.

Kiedy przed twymi oczyma pojawi się ciemność, nie ustawaj, ale z zapałem i pełen czci recytuj Trzy Schronienia — czy to w stanie pośrednim czy w kolejnym życiu, nie zanedbuj tego. W ten sposób, przez niezliczone żywoty-i-światy pełen czci przywołuj [Trzy Skarby]. Nie wolno ci [tego] zaprzestać aż do osiągnięcia owocu stanu buddhy w postaci Przebudzenia. Oto ścieżka, którą kroczą buddhowie i bodhisattwowie. Nazywa się to głębokim urzeczywistnieniem Dharmy tudzież wcieloną Drogą Buddy. Błagaj, aby [nigdy] nie mieszać tego [z innymi opiniami].

[Jeszcze] za życia dąż do tego, aby [samemu] zrobić [posąg] Buddy. Ukończywszy go, z czcią składaj [przed nim] trzy rodzaje [ofiar]. Te trzy rodzaje [ofiar] to słomiana mata, słodki napój i światło [świec]. Składaj je w ofierze. [Jeszcze] za życia kopiuje z czcią *Sutrę Lotosu*. Spisuj ją lub drukuj i przechowuj z szacunkiem. Zawsze wynoś ją ku górze i składaj przed nią pokłony ofiarowując kwiaty i kadzidło, światło świec, napoje, strawę i odzienie. Twa głowa zawsze powinna być czysta, [okazuj jej (sutrze) cześć] wynosząc ją ku górze.

Ponadto, kiedy praktykujesz zazen miej założoną szatę. Istnieją ślady z przeszłości [tych, którzy] osiągnęli Drogę w trzecim z kolei odrodzeniu [w rezultacie noszenia szaty]. [Szata] już teraz jest odzieniem buddy, a jej zasług [nikt] nie zdoła zliczyć. Zazen nie należy do prawa żadnego z trzech światów⁶, jest Prawem buddów i patriarchów.

---

⁵Skr. *durgati*, chiń. *equ*, jap. *akushu*. Tzw. trzy złe/nizsze odrodzenia — piekło, świat zwierząt i świat głodnych duchów.

⁶Zgodnie z kosmologią buddyjską świat, w którym odradzają się istoty, dzieli się na tzw. trzy sfery lub trzy światy (skr. *triloka*, chiń. *sanjie*, jap. *sankai*). Najwyższym z nich jest Świat Bezforemny (skr. *ārūpya-loka*, chiń. *wusejie*, jap. *mushikikai*), sfera bezcielesności. Drugim jest Świat Formy (skr. *rūpa-loka*, chiń. *sejie*, jap. *shikikai*), w którym istoty odrzuciły wszelkie pragnienia i pożądania ale pozostało im jeszcze ciało fizyczne. Trzecim natomiast jest Świat Pragnień (skr. *kāma-loka*, chin. *yujie*, jap. *yokukai*). Ów trzeci świat dzieli się na „sześć dróg” (skr. *sad-gati*, chiń. *liudao*, jap. *rokudō*). W zależności od wytworzonej przez siebie karma (istot zamieszkujących światy) podzielone są one na tzw. trzy niższe ścieżki (chiń. *santu*, jap. *sanzu*), do których należą (wymieniając od najniższego): piekło (skr. *naraka* lub *niraya*, chiń. *diyū*, jap. *jigoku*), świat zwierząt (skr. *tiryanc* lub *tiryag-yoni*, chiń. *chusheng*, jap. *chikushō*) oraz świat głodnych duchów (skr. *preta*, chiń. *egui*, jap. *gaki*) oraz tzw. trzy wyższe światy, wśród których jest świat ludzi (skr. *manusya* lub *pūrusa*, chiń. *ren*, jap. *nin*), świat półbogów lub demonów wojny (skr. *āsura*, chiń. *exiuhuo*, jap. *ashura*) oraz świat bogów (skr. *deva*, chiń. *tian*, jap. *ten*).